વિભાગ - 2 (SOCIAL SCIENCE)

76. નાલંદા વિદ્યાપીઠ કોના શાસનમાં સ્થપાઈ અને વિખ્યાત થઈ?

જવાબ: સમ્રાટ હર્ષવર્ધન

77. મુગલ સલ્તનતની સ્થાપના કયા યુદ્ધ બાદ થઈ ?

જવાબ : 1526 નું પાણીપતનું યુદ્ધ

78. ઈ.સ. 1764 માં લડાયેલ બસકરની લડાઈનું મહત્વ નીચે પૈકી કયા કારણે છે ?

જવાબ : આ યુદ્ધ બાદ ઈસ્ટ ઈન્ડિયા કંપની વેપાર કરવાના બદલે રાજકીય ક્ષેત્રે હસ્તક્ષેપ કરી સત્તા હાંસલ કરી.

79. ભારતમાં પ્રથમ રેલ્વે ક્યારે નંખાઈ ?

જવાબ : 1853

80. ભારતમાં પ્રથમ ત્રણ યુનિવર્સિટી ક્યાં અને ક્યારે શરૂ થઈ ?

જવાબ : ઈ.સ. 1857 - મુંબઈ, ચેન્નાઈ, કલકત્તા

81. ભારતમાં અંગ્રેજી કેળવણી આપતી શિક્ષણપદ્ધતિના પુરસ્કર્તા નીચે પૈકી કોણ હતાં ?

જવાબ : લૉર્ડ મેકોલે

82. 1857ના બળવા પછી કોને હિંદના સમ્રાટ તરીકે જાહેર કરેલ ?

જવાબ : બહાદુરશાહ ઝફર

83. સંયુક્ત રાષ્ટ્ર સંઘ (U.N.O.) ની રચના ક્યારે થઈ અને તેનો હેતુ શો છે ?

જવાબ: 24-10-1945 માં, રાષ્ટ્રો વચ્ચે યુદ્ધની સ્થિતિ નિવારવા.

84. બંગાળના ભાગલા ક્યારે, કોણે કરેલ અને હેતુ શો હતો ?

જવાબ : 1905 માં, લોર્ડ કર્ઝને - દેશની જાગ્રત બંગાળી પ્રજાની હિન્દુ-મુસ્લિમ એકતા તોડવાનો.

85. ગાંધીજી ભારતમાં વિદેશના કયા દેશમાંથી ક્યારે પરત ફર્યા ?

જવાબ : 1915 માં દક્ષિણ આક્રિકાથી

86. અસહકારનું આંદોલન ક્યારે થયેલ અને તેનો હેતુ શો હતો ?

જવાબ: 1920-22 - સ્વશાશનને બદલે સ્વરાજ મેળવવાનો હેતુ

87. રોલેટ ઍક્ટ ક્યારે અમલી બનેલ અને તે કાળો કાયદો તરીકે કેમ ઓળખાય છે ?

જવાબ : ઈ.સ. 1919 માં અમલી બનેલ, તેમાં કોઈપણ શંકાસ્પદ વ્યક્તિને ધરપકડ કરી, મુકદમો ચલાવ્યા સિવાય દિવસો સુધી જેલમાં પુરવાની જોગવાઈ હતી.

88. હિન્દ છોડોની ચળવળ ક્યારે, ક્યાં શરૂ થઈ અને તેમાં કયું સૂત્ર આપ્યું ?

જવાબ : 1942 માં, મુંબઈની ગોવાળિયા ટેંક મેદાનમાં - કરેંગે યા મરેંગે

89. નીચે પૈકી કયા સુધારા લૉર્ડ વિલિયમ બેન્ટિકના સુધારાઓમાં નથી ?

જવાબ : લાંચ ઋશ્વત કે ભેટ-સોગાદો સ્વીકારવાની મનાઈ ફરમાવી.

90. પ્રથમ વિશ્વયુદ્ધનો ગાળો કયો હતો ?

જવાબ : 1914 થી 1918

91. પુથ્વીના કોઈપણ ભાગના સપાટ કાગળ પરના આલેખને નીચે પૈકી કયા નામે ઓળખવામાં આવે છે ?

જવાબ : નકશો (Map)

PART-2 : SOCIAL SCIENCE

પૃથ્વીના ગોળા ઉપરની ઉભી રેખાઓને શું કહે છે ? 92. જવાબ : રેખાંશવૃત્ત 93. પૃથ્વી પર કેટલા ખંડ, કેટલા મહાસાગર અને કેટલા કટિબંધ આવેલા છે ? જવાબ : સાત ખંડ, ચાર મહાસાગર અને ત્રણ કટિબંધ 94. ખજૂરાહોનું મંદિર કયા રાજ્યમાં આવેલું છે ? જવાબ : મધ્યપ્રદેશ 95. ગુજરાતને અડીને કયા કેન્દ્રશાશિત પ્રદેશ આવેલા છે ? જવાબ: દમણ, દીવ, દાદરાનગર હવેલી આંતરરાષ્ટ્રિય દિનાંક રેખા ઓળંગતા નીચે પૈકી શું બદલાય છે ? 96. જવાબ : તારીખ 97. દેશના મધ્ય ભાગમાં આવેલ કોઈ સ્થળના સ્થાનિક સમયને આખા દેશ માટેના સમયને કયા નામે ઓળખવામાં આવે છે ? જવાબ : પ્રમાણ સમય 98. ભૂ-સપાટીના નબળા ખડક સ્તરોમાં પડેલ ફાટ કે છિદ્રને કયા નામે ઓળખાય છે ? જવાબ : જવાળામુખી 99. ડેન્માર્કની રાજધાની કઈ છે? જવાબ : કોપનહેગન 100. પેસિફિક મહાસાગરના પ્રવાહોમાં કયો પ્રવાહ ઠંડા પ્રવાહ તરીકે જાણીતો છે ? જવાબ : હમ્બોલ્ટ 101. જંગલની પેદાશમાંથી બનાવવામાં આવતી વસ્તુઓના જોડકાં ગોઠવો. પેદાશ બનાવટ (1) દેવદાર (P) ટર્પેન્ટાઈન (0) હોડી (2) ટીમરૂ (3) ચીડ (R) દિવાસળી (4) સુંદરી (S) બીડી જવાબ: 1 - R, 2 - S, 3 - P, 4 - Q 102. કહ્યું અભ્યારણ્ય રીંછ માટે નથી ? જવાબ : પુર્શા 103. બનાસ, સાબરમતી, અને મહી નદી ઉપર ક્રમશઃ કયા બંધ આવેલા છે ? જવાબ : દાંતીવાડા, ધરોઈ, કડાણા 104. અયોધ્યા, ગયા, ઉજ્જૈન, તથા બદરીનાથ નીચેનામાંથી ક્રમશઃ કઈ નદીઓના કીનારે વસેલા છે ? જવાબ : સરયુ, ફલ્ગુ, ક્ષિપ્રા, અલકનંદા 105. નીચેના શહેરોને ઉત્તરથી દક્ષિણ તરફ ક્રમશઃ ગોઠવો. (1) ગ્વાલિયર, (2) મથુરા, (3) ઓમકારેશ્વર, (4) ચંદીગઢ જવાબ: 4 - 2 - 1 - 3

જવાબ : તા. 26-1-1950

106. ભારતનું બંધારણ નીચે પૈકી કયા દિવસે અમલમાં આવ્યું ?

107. ભારતીય બંધારણનો અંતરાત્મા નીચે પૈકી કોને ગણવામાં આવે છે ?

જવાબ : મૂળભૂત સિદ્ધાંતો

108. ભારતના બંધારણમાં 'સમાજવાદી', 'બિનસાંપ્રદાયિક' જેવા શબ્દો ક્યારે ઉમેરાયા ?

જવાબ : 1976 માં

109. 6 થી 4 વર્ષના બાળકોને મફત અને ફરજીયાત શિક્ષણનો કાયદો બંધારણના કયા ભાગને સ્પર્શે છે ?

જવાબ: રાજનીતિના માર્ગદર્શક સિદ્ધાંતો

110. સંઘ જાહેર સેવા આયોગ દ્વારા કયા અધિકારીઓની ભરતી કરવામાં આવે છે ?

જવાબ: સંઘીય વહીવટી અધિકારીઓની

111. બંધારણનું અર્થઘટન કરવાની અને નાગરિકોના મૂળભૂત હક્કોનું રક્ષણ કરવાની અંતિમ સત્તા કઈ અદાલતને છે ?

જવાબ : સર્વોચ્ચ અદાલત

112. ભારતના બંધારણમાં કઈ પક્ષપ્રથા લોકશાહી પદ્ધતિ સ્વિકારેલ છે ?

જવાબ : બહુપક્ષ

113. પંચાયતી રાજની સ્થાપના કયા વર્ષમાં થયેલ હતી ?

જવાબ : 1958

114. પંચવર્ષીય યોજનાની શરૂઆત ક્યારથી કરવામાં આવી ?

જવાબ: 1951

115. જમીન સુધારણા કાર્યક્રમનું મુખ્ય હાર્દ શું છે ?

જવાબ: ખેડે તેની જમીન

116. ભારતીય અર્થતંત્રમાં ઉદારીકરણ અને વૈશ્વિકરણની શરૂઆત ક્યરાથી થઈ ?

જવાબ: 1991

117. ભારતના બંધારણમાં લોકશાહીનાં કયા સ્વરૂપનો સ્વિકાર થયેલ છે ?

જવાબ : સંસદીય લોકશાહી

118. લોકસભાના ગૃહનું સંચાલન કરનારને નીચે પૈકી કયા નામે ઓળખવામાં આવે છે ?

જવાબ : અધ્યક્ષ

119. કયા રાષ્ટ્રપતિએ રાષ્ટ્રપતિ પૂર્વે લોકસભાના અધ્યક્ષ તરીકેનો કાર્યભાર સંભાળેલ હતો ?

જવાબ : શ્રી નીલમ સંજીવ રેડ્ડી

120. રાજ્યસભાના સભ્ય બનાવ માટેની નક્કી કરવામાં આવેલી યોગ્યતામાં નીચે પૈકી કોનો સમાવેશ થતો નથી ?

જવાબ : લોકસભા કે વિધાનસભાનું સભ્યપદ ધરાવતો હોવો જોઈએ.

121. 'અર્થશાસ્ત્ર એટલે સંપત્તિનું શાસ્ત્ર' એ મત કયા અર્થશાસ્ત્રીનો છે ?

જવાબ : એડમ સ્મિથ

122. તૃષ્ટિગુણ એટલે શું ?

જવાબ : વસ્તુ અને સેવામાં રહેલ વ્યક્તિની જરૂરિયાતો સંતોષવાનો ગુણ

123. બજેટ રેખા એટલે શું?

8

જવાબ : આવેલી આવક વડે ગ્રાહક ખરીદી શકે તેવા સંયોજનો દર્શાવતી રેખા

124. માંગનો અર્થ નીચે પૈકી કયો સાચો છે ?

જવાબ : ચોક્કસ કિંમતે, ચોક્કસ સમયગાળા દરમિયાન કોઈ વસ્તુ કે સેવા ખરીદવાની ઈચ્છાશક્તિ હોવી.

PART-2: SOCIAL SCIENCE

125. ગિફન વસ્તુઓ એટલે ?

જવાબ : કિંમત ઘટે છતાં માંગ ઘટે

126. નીચે પૈકી પુરવઠાનો કયો અર્થ સાચો છે ?

જવાબ : ઉત્પાદકો દ્વારા ઉત્પાદિત થતા એકમમાંથી વેચાણ માટે મુકાતા એકમો

127. અસ્થિર ખર્ચ એટલે શું ?

જવાબ : અહીં દર્શાવેલ બધાં જ

128. બજારનો અર્થ શું?

જવાબ : ચીજવસ્તુઓ અને સેવાઓની ખરીદી અને વેચાણની વ્યવસ્થા

129. ઈજારાની સ્થિતિમાં શું હોય છે ?

જવાબ : હરિફાઈનો અભાવ

130. ઉત્પાદનના કયા સાધનોનો ક્રમ યોગ્ય છે ?

જવાબ : જમીન - મૂડી - શ્રમ - નિયોજક

131. સમગ્રલક્ષી અર્થશાસ્ત્ર - એક 'નૂતન અર્થશાસ્ત્ર' નો અભિગમ કોણે પ્રચલિત કર્યો ?

જવાબ : લૉર્ડ કેઈન્સ

132. રાષ્ટ્રિય આવક એટલે શું ?

જવાબ ઃ દેશનું એક વર્ષના સમયગાળા દરમિયાન ઉપયોગમાં લઈ શકાય તેવી તમામ વસ્તુઓ અને સેવાઓનું કુલ બજાર મૂલ્ય.

133. પ્રચ્છન્ન બેકારી શબ્દ પ્રયોજનનો અર્થ શું છે ?

જવાબ : વ્યક્તિ દેખિતી રીતે શ્રમકાર્યમાં રોકાયેલ હોય પરંતુ તે દ્વારા ઉત્પાદનમાં નજીવો શૂન્યવત વધારો થતો હોય

134. વસ્તુ વિનિમય પ્રથા એટલે શું ?

જવાબ : નાણાંની મધ્યસ્થી સિવાય એક વસ્તુનો બીજી વસ્તુ સાથેનો અદલો-બદલો

135. અંદાજપત્ર એટલે શું ?

જવાબ : સરકારના આગામી વર્ષના મહેસૂલી અને મુડી ખર્ચા તેમજ મહેસૂલી અને મૂડી આવકો અંગેનો અંદાજ

136. ભારતના નાગરિકને કેટલા વર્ષ પૂર્ણ થયા બાદ મતદાનનો અધિકાર મળે છે ?

જવાબ : 18 વર્ષ

137. ગુજરાતની પશ્ચિમમાં કયા મહાસાગર આવેલા છે ?

જવાબ: અરબસાગર

138. ગુજરાતનું હવાખાવાનું સ્થળ કયું છે ?

જવાબ : સાપુતારા

139. ગુજરાત વિધાનસભાના હાલના અધ્યક્ષ કોણ છે ?

જવાબ : શ્રી ગણપત વસાવા

140. રીઝર્વ બેંકના હાલના ગવર્નર કોણ છે?

જવાબ : શ્રી ડી. સુબ્બારાવ

141. પૃથ્વીના વાતાવરણને ગરમ કરનારી 'ગ્રીન હાઉસ ઈફ્રેક્ટ'ને કયા નામે ઓળખવામાં આવે છે ?

જવાબ : ગ્લોબલ વોર્મિંગ

142. રાણકીવાવ ગુજરાતના કયા જિલ્લામાં આવેલ છે?

જવાબ : પાટણ

143. ગ્રિનિચ રેખા ક્યાંથી પસાર થાય છે ?

જવાબ : ઇંગ્લેન્ડ

144. રાજ્યના બંધારણીય વડાને શું કહે છે ?

જવાબ : રાજ્યપાલ

145. શ્રી અરવિંદ કેજરીવાલ કઈ સંસ્થા સાથે સંકળાયેલ છે?

જવાબ : સિવિલ સોસાયટી

146. અમદાવાદ નજીક કયું સ્થળ 'ઓટો હબ' તરીકે વિકસી રહ્યું છે ?

જવાબ : સાણંદ

147. બેચલર ઑફ ઍલીમેન્ટરી ઍજ્યુકેશન માટે સંક્ષિપ્ત રૂપમાં કેવી રીતે લખાય ?

જવાબ : B.El.Ed.

148. હેરી પૉટરના લેખ કોણ છે?

જવાબ : જે. કે. રોલિંગ

149. આગામી લોકસભાની ચુંટણી નીચે પૈકી કયા વર્ષમાં યોજાશે ?

જવાબ : 2014

150. સ્વ. સ્ટીવ જોબ્સ છેલ્લે કઈ કંપની સાથે સંકળાયેલા હતાં ?

જવાબ : એપલ

 $\bullet$

PART-2: SOCIAL SCIENCE